

การนิเทศภายในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อนที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้
ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง *
PEER COACHING SUPERVISION AFFECTING OF LEARNING MANAGEMENT
QUALITY OF SCHOOL. UNDER THE SECONDARY EDUCATION
SERVICE AREA OFFICE, SINGBURI – ANGTHONG

¹วิมลมาศ เทียนศรี Wimonmat Teansri ²ทินกร พูลพุด Tinagorn Poolput

^{1,2}มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา Chaopraya University, Thailand

Corresponding Author E-mail: S648061408@cpu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการนิเทศภายในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง 2) เพื่อศึกษาระดับคุณภาพการจัดการเรียน การสอนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง 3) เพื่อศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อน และคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของ ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง 4) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การ นิเทศภายในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ที่สามารถทำนายคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง จำนวน 278 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตรา ส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ผลการหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย มีค่าความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 ค่าความเชื่อมั่น ภาพรวมอยู่ที่ 0.966 โดยค่าความเชื่อมั่นของตัวแปรอิสระอยู่ที่ 0.938 และค่าความ เชื่อมั่นของตัวแปรตามอยู่ที่ 0.945 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับความคิดเห็นการนิเทศภายในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับความคิดเห็นคุณภาพการจัดการ เรียนรู้ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก 3) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อนกับ คุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง พบว่า มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ผลการสร้างสมการพยากรณ์การนิเทศ ภายในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อนที่สามารถร่วมกันทำนายคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง มีค่าอำนาจในการพยากรณ์เท่ากับร้อยละ 77.1 (R square = .771) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถสร้างสมการ ได้ดังนี้

$$\hat{Y} = 2.262 + .323(X_1) + .265(X_3) + .245(X_4) + .135(X_2)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .460(z_1) + .398(z_3) + .371(z_4) + .255(z_2)$$

คำสำคัญ: การนิเทศภายในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อน, คุณภาพการจัดการเรียนรู้, ครูผู้สอน

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the level of peer coaching supervision of the Secondary Education Service Area office, Singburi – Angthong. 2) to study the quality of teacher's instruction in the Secondary Education Service Area Office, Singburi – Angthong. 3) to study the relationship between peer coaching supervision and the quality of teacher's instruction in the Secondary Education Service Area Office, Singburi – Angthong. 4) to create the regression of the peer coaching supervision for be able to predict the quality of teacher's instruction in Secondary Education Service Area Office, Singburi – Angthong. The sample consisted of 278 teachers in Secondary Education Service Area office, Singburi – Angthong. The research instruments used for gathering data was a rating 5 scales questionnaire. The results of the research instrument were the index of item objective congruence (IOC) was between 0.60 – 1.00, the reliability was 0.966. Independent Variable Reliability was 0.938. Dependent Variable Reliability was 0.945. The statistical analysis employed were percentage, mean, standard deviation, Pearson Correlation and Stepwise multiple regression analysis. The research findings of the study were : 1) The student's opinions towards the peer coaching supervision in Secondary Education Service Area Office, Singburi – Angthong were Good. 2) The opinion towards the quality of teacher's instruction in Secondary Education Service Area Office, Singburi – Angthong were Good. 3) The relationship between peer coaching supervision and the quality of teacher's instruction in the Secondary Education Service Area Office, Singburi – Angthong, were statistically significant different at .01 level. 4) The results of creating a prediction equation for peer coaching supervision that can jointly predict the quality of learning management of teachers under the Secondary Education Service Area Office, Singburi – Angthong, the R – Square equaled .771 was statistically significant difference at .01 level. The equation were: The regression of raw scores

$$\hat{Y} = 2.262 + .323(X_1) + .265(X_3) + .245(X_4) + .135(X_2)$$

The standard scores

$$\hat{Z} = .460(z_1) + .398(z_3) + .371(z_4) + .255(z_2)$$

Keywords: Peer Coaching Supervision, Learning Management Quality, Teacher

บทนำ

หน้าที่หลักในการจัดการศึกษาของประเทศไทย จากกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งนโยบายด้านการศึกษาจากพรรคการเมืองในประเทศไทย ทำให้สรุปได้ว่า ภาพอนาคตการศึกษาไทย การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทย เป็นการเพิ่มต้นทุนทางสังคมให้แก่ประเทศ การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและสังคมในการจัดการศึกษา โดยเน้นให้เด็กเป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข มีคุณธรรม อาศัยการสอนที่หลากหลาย ให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน เกิดการบูรณาการวิชาการต่างๆ เข้าด้วยกันเป็นสหวิทยาการ เพื่อให้การศึกษาสอดคล้องกับวิถีชีวิต ความต้องการของผู้เรียน และชุมชนท้องถิ่นมากที่สุด และเพื่อความคล่องตัวในการบริหารจัดการ จึงต้องมีการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาไปยังท้องถิ่นอย่างเต็มรูปแบบในอนาคต นอกจากนั้นในอนาคตจะมีการปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตและเทคโนโลยีสารสนเทศจะมีบทบาทอย่างยิ่งในระบบการศึกษาในอนาคต (เสนห์ แดงทอง, 2542)

ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศไทย มีแนวคิดในการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2560 - 2579 โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา 4 ประการ คือ 1) เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ 2) เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ชาติ 3) เพื่อพัฒนาสังคมให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 4) เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง โดยการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ข้างต้น การศึกษาจึงเน้นเป้าหมายด้านผู้เรียน โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs8Cs) ประกอบด้วย ทักษะและคุณลักษณะ คือ 3R ได้แก่ การอ่านออก (Reading) การเขียนได้ (Writing) และการคิดเลขเป็น (Arithmetic) และ 8Cs ได้แก่ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical Thinking & Problem Solving) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity & Innovation) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross-cultural Understanding) ทักษะด้านความร่วมมือการทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Teamwork & Leadership) ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ (Communication, Information & Media Literacy) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing & ICT Literacy) ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้ (Career & Learning Skills) และความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Compassion) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

การศึกษาจึงมีบทบาทความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศ จึงต้องเร่งดำเนินการปฏิรูปการศึกษาให้ก้าวสู่การจัดการเรียนรู้ที่ทันต่อความเปลี่ยนแปลง ครูจึงเป็นบุคคลสำคัญที่จะมีส่วนในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทย และทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะความรู้ความสามารถ และสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพ พัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน รวมทั้งพัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากร

ทางการศึกษา ให้ได้รับการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานที่กำหนด (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

กระทรวงศึกษาธิการได้ออกประกาศใช้กฎกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ การศึกษา พ.ศ. 2561 เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษา ฉบับลงวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561 โดยมุ่งเน้นจุดหมายพัฒนากลยุทธ์ พัฒนาคุณภาพการศึกษา ของคนไทย ซึ่งประกอบด้วย นโยบายปฏิรูป การตรวจติดตามการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและ รongรับการประกันคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การ มหาชน) เน้นตามบริบทของสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ซึ่งเป็นมาตรฐานเกี่ยวกับนักเรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ซึ่ง เป็นมาตรฐานเกี่ยวกับผู้บริหาร มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งเป็น มาตรฐานที่เกี่ยวกับครู (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562)

จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้ตรงกับ ยุทธศาสตร์ของชาติ และตรงกับกฎกระทรวงศึกษาธิการ โดยเฉพาะในเรื่องของการประกันคุณภาพการจัดการ เรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พ.ศ. 2561 และผลการ จัดการศึกษาของประเทศไทย จากภาพรวมของการทดสอบระดับชาติ พบว่า ผู้เรียนแต่ละช่วงชั้นมีคะแนนใน วิชาหลัก ได้แก่ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และสังคมศึกษา ไม่ถึงร้อยละ 50 และผล การประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาโดย สมศ. ก็พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีผลการประเมินใน 2 มาตรฐานอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง ได้แก่ มาตรฐานที่ 4 การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และ มาตรฐานที่ 5 ความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ผลการประเมินดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงปัญหาของ ผลลัพธ์ด้านผู้เรียน ซึ่งสะท้อนถึงปัญหาคุณภาพการศึกษาของชาติ และจากคำกล่าวของบาร์เบอร์ ที่ว่า “คุณภาพการศึกษาไม่สูงเกินไปกว่าคุณภาพของครู” (The quality of an education system cannot exceed the quality of its teachers.) (Barber, 2009) แสดงให้เห็นว่า คุณภาพของการศึกษาย่อมขึ้นกับ คุณภาพของครู หากครูทำหน้าที่ของครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมเชื่อมั่นได้ว่าการศึกษานั้นจะมีคุณภาพ แต่ การที่คุณภาพการศึกษายังไม่บรรลุเป้าหมาย ปัจจัยที่เป็นเหตุสำคัญนี้ก็คือ ครู ผู้ที่มีหน้าที่หลักในการจัดการ เรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนแปรผันตามคุณภาพของครู ถ้านักเรียน ที่มีผลสัมฤทธิ์เท่ากัน เมื่อเรียนกับครูที่มีผลปฏิบัติงานสูงจะมีคะแนนสูง ส่วนนักเรียนที่เรียนกับครูที่มีผลการ ปฏิบัติงานต่ำจะมีคะแนนต่ำ (Barber, 2009) จึงอาจกล่าวได้ว่า คุณภาพการสอนของครูเป็นปัจจัยสำคัญต่อ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการศึกษา ดังข้อเสนอที่ว่า “การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเป็น หนทางสู่การพัฒนาผู้เรียน” โดยเริ่มจากการพัฒนาครูคุณภาพ มีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการจัดการ เรียนรู้ สามารถจัดการเรียนการสอน และพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ

จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2563 - 2565 ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง พบว่าอยู่ใน ระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศอยู่หลายกลุ่มสาระการเรียนรู้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สิงห์บุรี อ่างทอง, 2566) ซึ่งเป็นผลมาจากการจัดการศึกษาที่ยังไม่ได้คุณภาพเท่าที่ควร สถานศึกษายังไม่ได้ ดำเนินการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ซึ่งการพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูนั้น

สามารถทำได้หลากหลายวิธี แต่วิธีหนึ่งที่จะส่งผลโดยตรง ให้ครูสามารถปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ กระบวนการนิเทศ กล่าวคือ การนิเทศเป็นกระบวนการหนึ่งของการจัดการศึกษาที่มุ่งปรับปรุงกระบวนการสอน กระบวนการเรียนรู้ในชั้นเรียนและส่งเสริมพัฒนาความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง ที่ส่งผลโดยตรงต่อผลการเรียนรู้ของผู้เรียน (วัชรฯ เล่าเรียนดี, 2553) การนิเทศภายในสถานศึกษามีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมาย ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาจะต้องร่วมมือร่วมใจกันดำเนินการพัฒนางานทุกด้านในสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาได้ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษาให้ร้อยรัดกัน ทำให้เกิดผลในทางปฏิบัติที่ชัดเจนและมีคุณภาพยิ่งขึ้น

ครูคุณภาพจะเป็นผู้ขับเคลื่อนการจัดการศึกษาให้โรงเรียนสามารถพัฒนาคุณภาพผู้เรียนซึ่งหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการผลิตครู และหน่วยงานกำกับดูแลคุณภาพครูต่างก็ได้กำหนดสมรรถนะของครูที่จะส่งเสริมให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาได้ สมรรถนะของบุคคลเป็นคุณลักษณะที่สะท้อนถึงความรู้ ทักษะ ทศนคติ ความเชื่อและอุปนิสัยของบุคคล ซึ่งจะส่งเสริมให้บุคคลมีคุณลักษณะที่สะท้อนถึงความรู้ ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นของครู ซึ่งจะช่วยเหลือต่อการปฏิบัติ งานในหน้าที่ความรับผิดชอบ และการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ สามารถสร้างผลงานตามตำแหน่งหน้าที่และส่งผลให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จได้ จากการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา พบว่าสถานศึกษาควรปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของครู โดยสถานศึกษาจะต้องมีวิธีการนิเทศภายใน ในการช่วยเหลือ แนะนำให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะการจัดการที่ดีจะเป็นกุญแจนำไปสู่ความสำเร็จขององค์กร ในการพัฒนาครูควรเน้นการใช้โรงเรียนเป็นฐาน ให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2555)

ดังนั้น ในการพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูจึงสามารถดำเนินการได้ในหลายรูปแบบ เช่นการประชุมเชิงปฏิบัติการ การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน การใช้ระบบพี่เลี้ยง การโค้ชและการจัดการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น จากการศึกษาทบทวนเอกสาร และผลการวิจัยของฉวีวรรณ ท่าไม้สุข (2560) เรื่อง การโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ พบว่า การโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer Coaching) เป็นกระบวนการร่วมกันพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของตนเองและเพื่อนร่วมวิชาชีพโดย ร่วมกันคิด ร่วมกันปฏิบัติ ใช้พื้นฐานการช่วยเหลือกันและกันในการทำงาน ไตร่ตรองสะท้อนความคิด พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพ สอดคล้องกับวัชรฯ เล่าเรียนดี (2553) ที่ได้กล่าวถึงการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อนไว้ว่าเป็นการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ เป็นวิธีการส่งเสริมให้ครูและเพื่อนครูได้ไตร่ตรองและสะท้อนความคิดผ่านการสนทนาพูดคุยเกี่ยวกับการศึกษารวมทั้งฝึกฝนและพัฒนาการใช้ความคิดที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของตนเอง การเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการพัฒนาประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งกระบวนการในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ คือกระบวนการนิเทศ ซึ่งไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ (2557) กล่าวถึง ความจำเป็นในการนิเทศการศึกษาไว้ว่า ครู และบุคลากรทางการศึกษาจึงมีความจำเป็นที่ต้องปรับปรุงตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโดยใช้กระบวนการนิเทศเข้ามาช่วยในการพัฒนาคน และพัฒนางานให้เกิดคุณภาพทั้งยังเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้

เกิดคุณภาพและบรรลุเป้าหมาย โดยมีขอบข่ายการนิเทศการศึกษามุ่งรักษาและควบคุมมาตรฐานการศึกษาของประเทศ

จากการศึกษาขอบข่ายเป้าหมายและกระบวนการนิเทศภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง พบว่า การนิเทศภายในโรงเรียนเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในโดยรวม ทั้งด้านคุณภาพบุคลากร นักเรียน การดำเนินการ และผลการวัดและประเมินผล จัดการดำเนินการและติดตามผลการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน ในปีการศึกษาที่ผ่านมาในภาพรวม พบว่า ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร กล่าวคือ การดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนยังไม่ส่งผลต่อการปฏิรูปการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้สอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานที่กำหนด

ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาหลักการและการนิเทศภายในสถานศึกษาในรูปแบบต่างๆ และเชื่อว่า การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนซึ่งเป็นกระบวนการร่วมกันพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของตนเองและเพื่อนร่วมวิชาชีพโดยร่วมกันคิดร่วมกันปฏิบัติใช้พื้นฐานการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการทำงาน เพื่อไตร่ตรองสะท้อนความคิดพัฒนานาตนเองอย่างต่อเนื่องส่งผลให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มตามศักยภาพ ซึ่งจากผลการวิจัยของจิตณรงค์ เอี่ยมสำอางค์ และวิสาข์ จิตวิตร (2556) พบว่า รูปแบบการโค้ชทางปัญญาแบบเพื่อนช่วยเพื่อนที่พัฒนาขึ้น ส่งผลให้ครูมีสมรรถภาพในการโค้ช และการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์หลังการใช้รูปแบบการโค้ชฯ สูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการโค้ชฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ ผลการวิจัยของพัชรพร ศุภกิจ (2559) พบว่า ความสามารถในการโค้ชของครูผู้โค้ชอยู่ในระดับปานกลาง ครูผู้รับการโค้ชมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณอยู่ในระดับมาก ผลการเรียนรู้และความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมาก และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้รับการโค้ชอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของฉวีวรรณ ท่าไม้สุข (2560) พบว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูหลังได้รับการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อนครูมีความสามารถเข้าใจการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อนและการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ อยู่ในระดับสูง สมรรถนะของครูในด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการวิจัยในชั้นเรียน การโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อนอยู่ในระดับสูง และครูมีความคิดต่อการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อนมีความเหมาะสมกับสภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน นักเรียนมีทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์อยู่ในระดับสูง คะแนนเฉลี่ยผลการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการนิเทศภายในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง
2. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกรณีศึกษาในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อน และคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง

4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์กรณีศึกษาในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ที่สามารถทำนายคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ครอบคลุมพื้นที่ 2 จังหวัด ได้แก่ สิงห์บุรี อ่างทอง จำนวน 26 แห่ง รวม 1,026 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ปีการศึกษา 2565 จำนวน 278 คน ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan (1970 อ้างใน พิสนุ พงศ์ศรี, 2552) แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นและกำหนดสัดส่วนตามขนาดของโรงเรียน จากนั้นทำการอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ คือ กรณีศึกษาในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อน

2.2 ตัวแปรตาม คือ คุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าปรับปรุงและดัดแปลงจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด และทฤษฎีของกรณีศึกษาในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อนและคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้เช่น เพศ ตำแหน่ง และระยะเวลาของการปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาที่สังกัด ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคิร์ท (Likert's 5 Rating Scale) และตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ท (Likert's 5 Rating Scale)

4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

4.1 การสร้างเครื่องมือการวิจัย มีขั้นตอนดังนี้ 1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด และทฤษฎีของกรณีศึกษาในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อนและคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ภายใต้อำนาจหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา 2) นำผลของการศึกษามาเขียนเรียบเรียงและร่างเป็นแบบสอบถาม เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมในเบื้องต้น แล้วนำปรับแก้ตามคำแนะนำ

4.2 การหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย มีขั้นตอนดังนี้ 1) ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามจากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ทั้งด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และสำนวนภาษา ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objectives Congruence

: IOC) การพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และสำนวนภาษาด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objectives Congruence : IOC) ผลการหาค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 2) นำแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้ง 3) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับลองใช้ เพื่อนำไปลองใช้ (Try out) จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 4) นำแบบสอบถามที่ทดลองแล้วใช้แล้วหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) แบบของ Cronbach ปรากฏว่าอยู่ที่ 0.966 5) นำแบบสอบถามไปใช้ในเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง

5. การรวบรวมข้อมูลการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

5.1 ประสานงานกับสำนักบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา เพื่อขอหนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยแล้วจัดส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาที่กำหนดให้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

5.2 นำแบบสอบถามและหนังสือขอความอนุเคราะห์ จำนวน 1 ฉบับ ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ใช้เวลาประมาณ 2 สัปดาห์ เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามและจัดส่งคืนกลับมาหรือผู้วิจัยไปรับด้วยตนเอง

5.3 ตรวจสอบจำนวนและความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา และเลือกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ที่สุดเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ใช้สถิติค่าความถี่ และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อน วิเคราะห์โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 3 วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน วิเคราะห์โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 4 วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อน กับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) แล้วนำค่าที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์

ตอนที่ 5 วัตถุประสงค์ข้อที่ 4 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนเพื่อสร้างสมการพยากรณ์ระหว่างการนิเทศภายในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อนและคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน โดยใช้วิธีการ Stepwise Multiple Regression Analysis

7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

7.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

7.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

7.3 การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณแบบมีขั้นตอน

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับการนิเทศภายในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ในภาพรวมและรายด้าน ดังในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ในภาพรวมและรายด้าน

การนิเทศภายในสถานศึกษา แบบเพื่อนช่วยเพื่อน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การวางแผนการนิเทศ	4.23	0.49	มาก
2. การดำเนินการนิเทศ	4.16	0.53	มาก
3. การประเมินผลการนิเทศ	4.16	0.52	มาก
4. การประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน	4.12	0.54	มาก
รวม	4.17	0.42	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ปรากฏว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การวางแผนการนิเทศ ($\bar{X} = 4.23$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ($\bar{X} = 4.12$)

2. ผลการศึกษาระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ในภาพรวมและรายด้าน

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ในภาพรวมและรายด้าน

คุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้	4.24	0.42	มาก
2. การใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.22	0.50	มาก
3. การบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก	4.21	0.54	มาก
4. การตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน	4.24	0.39	มาก
5. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้	4.27	0.41	มาก
รวม	4.23	0.35	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า คุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุง การจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.27$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก ($\bar{X} = 4.21$)

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกรณีศึกษาภายในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อน และ คุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร กรณีศึกษาภายในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ได้แก่ 1) ด้านการวางแผนการนิเทศ 2) ด้านการดำเนินการนิเทศ 3) ด้านการประเมินผลการนิเทศ และ 4) ด้านการประชุม เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน กับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างระหว่างกรณีศึกษาภายในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อน กับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ในภาพรวม

	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Y
X ₁	1				
X ₂	.583**	1			
X ₃	.637**	.456**	1		
X ₄	.610**	.535**	.513**	1	
Y _{tot}	.597**	.405**	.452**	.430**	1

**p < .01

จากตารางที่ 3 พบว่า กรณีศึกษาภายในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อนครูผู้สอน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ด้านการวางแผนการนิเทศ (X₁) ด้านการประเมินผลการนิเทศ (X₃) ด้านการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน (X₄) และด้านการดำเนินการนิเทศ (X₂) มีความสัมพันธ์กับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง (Y_{tot}) ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_X) เท่ากับ .597, .452, .430 และ .405 ตามลำดับ

4. ผลการสร้างสมการถดถอยกรณีศึกษาภายในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ที่สามารถ ทำนายคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง

การวิเคราะห์กรณีศึกษาภายในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อนที่สามารถทำนายคุณภาพ การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ผู้วิจัยใช้การ วิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Multiple regression analysis) พิจารณาตามตัวแปรที่เข้า สมการตามลำดับความสำคัญ ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงอำนาจพยากรณ์องค์ประกอบของการนิเทศภายในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อนที่สามารถทำนายคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ในภาพรวม (Y_{tot})

ตัวแปรอิสระ (ตัวพยากรณ์)	B	Beta	t	p	Collinearity Statistics	
					Tolerance	VIF
Constant (β_0)	2.262		13.801**	.000		
การวางแผนการนิเทศ (X_1)	.323	.460	6.345**	.000	.439	2.278
การดำเนินการนิเทศ (X_2)	.135	.255	4.883**	.000	.604	1.655
การประเมินผลการนิเทศ (X_3)	.265	.398	5.530**	.000	.566	1.767
การประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน (X_4)	.245	.371	5.106**	.000	.562	1.780
Constant (β_0)=2.262 R=.809 R square=.771 Adjusted R square=.762 Durbin Watson = 1.528 F = 40.260**						

**p< .01

จากตารางที่ 4 พบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อน 4 ด้าน ได้แก่ การวางแผนการนิเทศ (X_1) การประเมินผลการนิเทศ (X_3) การประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน (X_4) และการดำเนินการนิเทศ (X_2) สามารถร่วมกันทำนาย คุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ในภาพรวม (Y_{tot}) โดยมีค่าอำนาจในการพยากรณ์เท่ากับร้อยละ 77.1 (R square = .771) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่า Tolerance อยู่ระหว่าง .439 - .604 ค่า VIF อยู่ระหว่าง 1.655 – 2.278 และค่า Durbin Watson 1.528 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่เชื่อถือได้ ซึ่งสามารถนำมาสร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 2.262 + .323(X_1) + .265(X_3) + .245(X_4) + .135(X_2)$$

จากสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ แสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบของการนิเทศภายในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อน สามารถทำนายคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง = .323(การวางแผนการนิเทศ) + .265(การประเมินผลการนิเทศ) + .245(การประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน) + .135(การดำเนินการนิเทศ)

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .460(z_1) + .398(z_3) + .371(z_4) + .255(z_2)$$

จากสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน แสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบของการนิเทศภายในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อน สามารถทำนายคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง = .460(การวางแผนการนิเทศ) + .398(การประเมินผลการนิเทศ) + .371(การประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน) + .255(การดำเนินการนิเทศ)

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องการนิเทศภายในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากผลการศึกษาการนิเทศภายในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนการนิเทศ ด้านการดำเนินการนิเทศ ด้านการประเมินผลการนิเทศ และด้านการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีระดับความคิดเห็นมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง มีการวางแผนการนิเทศ โดยการสำรวจความต้องการ/ความสนใจร่วมกัน มีการศึกษาความรู้เรื่องวิธีการนิเทศ การสังเกตการสอน เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ และยังมีการเลือกวิธีการสอนและเครื่องมือสังเกตการสอน รวมถึงมีการเขียนแผนการนิเทศและแผนการสอน และยังมีการจับคู่กันนิเทศการสอนเพื่อร่วมปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ นอกจากนี้ยังมีการดำเนินการนิเทศโดยการปฏิบัติหน้าตามบทบาทของครูผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ มีการสังเกตเชิงคุณภาพ สังเกตและบันทึกตามประเด็นคำถาม และครูสังเกตการสอนซึ่งกันและกันตามแผนการนิเทศของตนเอง มีการวัดประเมินความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของครู มีการให้ข้อมูลย้อนกลับจากกระบวนการนิเทศ และครูร่วมกันวิเคราะห์ผลการสังเกตการสอนซึ่งกันและกัน รวมไปถึงร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูล พิจารณาพฤติกรรมที่ควรปรับปรุง ร่วมกันพิจารณาประเด็นที่ต้องปรับปรุงแก้ไข เสนอวิธีแก้ปัญหา หรือพิจารณาปัญหาอื่นพร้อมหาวิธีแก้ไขต่อไป และยังมีนำเสนอผลการสังเกตการสอนซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของสายวิญญ์ ดวงสนาม (2561) ที่ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ประกอบด้วย ด้านการวางแผนการนิเทศ ด้านการดำเนินการนิเทศ ด้านการประเมิน และด้านการประชุมหลังการประเมิน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของจริยา แดงอ่อน (2559) ที่ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ด้านการวางแผนการนิเทศ การดำเนินการนิเทศ และการประเมินผลการนิเทศ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของประภาภรณ์ พลรักษ์ (2560) ที่ผลการวิจัยพบว่า สภาพการนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาชั้น พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีการปฏิบัติการ นิเทศอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของศานิต โหนดรัมย์ (2560) ที่ผลการวิจัยพบว่า ภาพการดำเนินการนิเทศภายใน โรงเรียนทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติการ ด้านการกำกับตรวจสอบ และด้านการปรับปรุงพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สามารถดำเนินการได้ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของธารทิพย์ ด้ายศ (2561) ที่ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวมและรายด้าน มีการ ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งศิริ นุ่มศิริ และภาวิดา ธาราศรีสุทธิ (2564) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตส่งเสริมสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตส่งเสริมสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. จากผลการศึกษาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ที่พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ ด้านการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก ด้านการ ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน และด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ ให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ มีระดับความคิดเห็นมาก ซึ่งเป็นไปตาม สมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลที่สอดคล้องกับหลักสูตร ของสถานศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน การมี ส่วนร่วมของผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยผู้เรียนได้รับการฝึกให้มีทักษะ และการแสดงความคิดเห็นตาม ศักยภาพ มีการใช้เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยนำมาใช้ในการจัดการ เรียนรู้ และสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ตามศักยภาพของผู้เรียนจากสื่อที่หลากหลาย มีการบริหาร จัดการผู้เรียน โดยเน้นการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวก ครูรักเด็ก ให้เด็กรักครู และรักที่จะเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ ร่วมกันอย่างมีความสุข มีการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน ชัดเจน โดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ และให้ ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน และผู้ปกครองเพื่อนำผลไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนรู้ และครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์รวมทั้งให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงและ พัฒนาการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นไปตามกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามศักยภาพของผู้เรียนคุณภาพการ จัดการเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา พ.ศ. 2561 มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับ งานวิจัยของธัญญา วุฒิวนิชย์ (2562) ได้ทำการศึกษารูปแบบการนิเทศที่มีประสิทธิภาพต่อการจัดการเรียนการ สอนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเทศบาลวัดท่าสะท้อน อำเภอมือง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก เป็นการสะท้อนผลการทดลองใช้รูปแบบการ นิเทศว่ามีส่วนช่วยให้ครูผู้สอนมีแนวทางในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ ตามทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับงานวิจัยของอรรพรรณ โล่ห์คำ และคณะ (2564) ที่ ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกรณีศึกษาภายในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อน กับ คุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ที่ พบว่า กรณีศึกษาภายในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อนครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ด้านการวางแผนการนิเทศ ด้านการประเมินผลการนิเทศ ด้านการประชุมเพื่อ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และด้านการดำเนินการนิเทศ มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับคุณภาพการ จัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ซึ่งเป็นไปตาม สมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สิงห์บุรี อ่างทอง มีกระบวนการทำงานและดำเนินกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้บริหารและบุคลากรภายใน

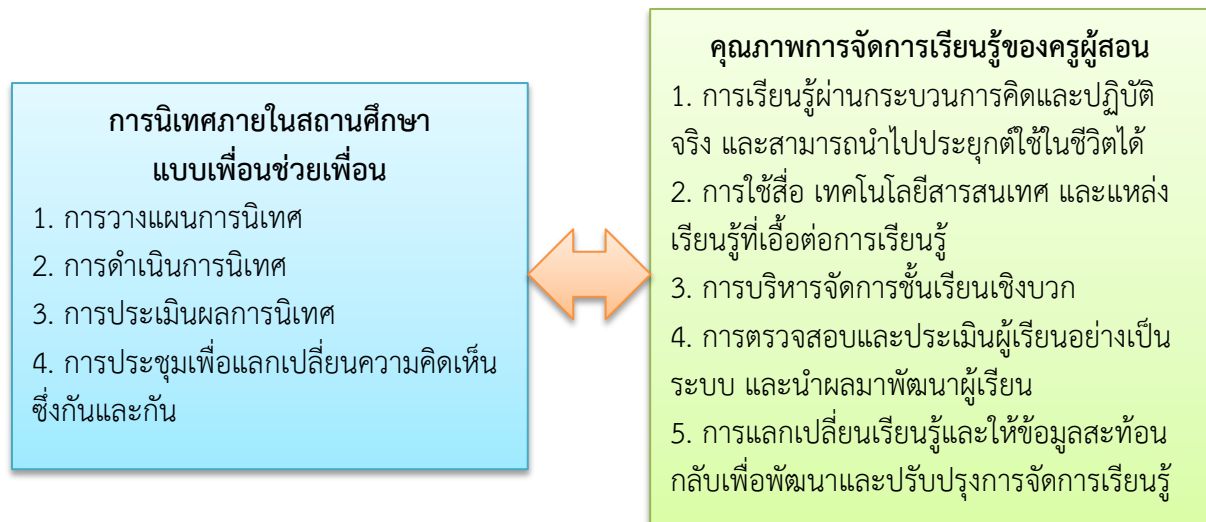
โรงเรียน ในการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ส่งเสริมเกี่ยวกับการเรียนการสอนและพัฒนาคำนิพนธ์งานของโรงเรียนให้เป็นไป ตามมาตรฐานของโรงเรียน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษาที่กำหนด สอดคล้องกับงานวิจัยของจริยา แดงอ่อน (2559) ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับมาก ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของชลชรัส นุกอง (2564) ที่ผลการศึกษาพบว่า บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 สหวิทยาเขตบางมูลนาก มีความสัมพันธ์กันทางบวก ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของน้ำอ้อย สุนทรพฤษ (2559) ที่ผลการศึกษาพบว่า การนิเทศภายในโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนตีประจําตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. จากผลการสร้างสมการพยากรณ์การนิเทศภายในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อน สามารถทำนายคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง พบว่า พบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อนสามารถร่วมกันพยากรณ์คุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ได้ทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่ การวางแผนการนิเทศ (X_1) การประเมินผลการนิเทศ (X_3) การประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน (X_4) และการดำเนินการนิเทศ (X_2) ตามลำดับ โดยมีค่าอำนาจในการพยากรณ์เท่ากับร้อยละ 77.1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนด ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากตัวแปรทั้ง 4 ด้าน ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้คุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยการวางแผนการนิเทศเป็นกระบวนการแรกที่มีความสำคัญที่ผู้บริหาร ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศประชุมปรึกษาหารือ เพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาตามความต้องการจำเป็นที่ต้องมีการนิเทศรวมทั้งวางแผนขั้นตอนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศที่จัดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเอนก ส่งแสง (2540) กล่าวถึงการนิเทศภายในสถานศึกษาต้องเกิดจากความร่วมมือกันของบุคลากรในสถานศึกษา มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ อย่างสร้างสรรค์และต่อเนื่อง มีความเป็นประชาธิปไตย มองเห็นเป้าหมายเดียวกัน คือพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นหลัก และสอดคล้องกับงานวิจัยของประภาภรณ์ พลรักษ์ (2560) ที่ผลการวิจัยพบว่า สภาพการนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีการปฏิบัติการนิเทศอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการดำเนินนิเทศ รองลงมาคือ ด้านการประเมินผลการนิเทศ ด้านการวางแผนการนิเทศ และด้านการศึกษาสภาพ ปัจจุบันปัญหาและความต้องการการนิเทศ และสอดคล้องกับงานวิจัยของอรรพรรณ โล่ห์คำ และคณะ (2564) ที่ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศภายในที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัยครั้งนี้ คือ การนิเทศภายในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อนที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ประกอบด้วย 1) การนิเทศภายในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อน และ 2) คุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน สรุปดังในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้การวิจัย

จากภาพองค์ความรู้การวิจัย อธิบายได้ดังนี้

การนิเทศภายในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อนที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ได้แก่

1. การนิเทศภายในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อน คือ รูปแบบการนิเทศที่ครูตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมกับปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน มีการสังเกตการสอน การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่กันและกัน ที่ส่งผลถึงการปรับปรุงและพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.1 การวางแผนการนิเทศ หมายถึง การลำดับความสำคัญของปัญหา กำหนดเป้าหมายและทางเลือก การจัดทำโครงการนิเทศ การกำหนดกิจกรรม การจัดทำแผนการปฏิบัติการนิเทศ ว่าต้องการนิเทศในเรื่องใดบ้าง แล้วนำมาจัดทำแผนและโครงการนิเทศต่อไป

1.2 การดำเนินการนิเทศ หมายถึง การดำเนินการนิเทศ ตามแผนการนิเทศที่วางไว้ เพื่อช่วยเหลือในการพัฒนาปรับปรุงตนเอง ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน สร้างขวัญและให้กำลังใจแก่ครู

1.3 การประเมินผลการนิเทศ หมายถึง การตรวจสอบความสำเร็จของการนิเทศกับวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติการนิเทศมาประเมินผลและรวบรวมข้อมูลเพื่อสรุปปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานเสนอต่อผู้บังคับบัญชา

1.4 การประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน หมายถึง การประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อร่วมกันหาแนวทางในการแก้ปัญหา เช่นเดียวกับการประชุมเพื่อ

แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันในการนิเทศการสอน เพื่อร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนแต่ละคน และร่วมกันแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนพบเจอในชั้นเรียน

2. คุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน คือ การจัดการเรียนรู้ที่ดี มีลักษณะเป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตร มีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดีครอบคลุมองค์ประกอบของการสอน ลำดับขั้นตอนการสอนที่ไม่สับสน สอดคล้องกับจุดประสงค์ เนื้อหา และลักษณะของผู้เรียน คำนึงถึงประโยชน์ที่ผู้เรียนจะนำไปใช้ เป็นการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือฝึกปฏิบัติใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายทันสมัย รวมทั้งผู้สอนรู้จักใช้จิตวิทยาการในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียน

2.1 การจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ หมายถึง กระบวนการจัดประสบการณ์ เชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมที่มีอยู่ ผ่านการลงมือทำจริงของผู้เรียนเพื่อฝึกทักษะกระบวนการต่างๆ ที่จำเป็นเพื่อทำให้เกิดเป็นความรู้ใหม่ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

2.2 การใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ หมายถึง การใช้เครื่องมือในการสอนของครู โดยใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 การบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก หมายถึง สภาวะการณ์หรือสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวผู้เรียน บรรยากาศชั้นเรียนเชิงบวกหรือบรรยากาศชั้นเรียนที่ดี ที่สามารถสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้อยากเรียนและเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 การตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่าในแง่ของกระบวนการสอน ว่าผู้เรียนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ตามเป้าหมายของการสอนหรือไม่ และนำผลที่ได้มาพัฒนาผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้นตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

2.5 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ คือ การรวมตัว รวมใจ รวมพลัง ร่วมมือกันของครู ผู้บริหาร และบุคลากรในโรงเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารและครูผู้สอนควรมีการประชุม ปรึกษาหารือ เพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาตามความต้องการ ซึ่งจำเป็นที่ต้องมีการนิเทศรวมทั้งวางแผนขั้นตอนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศที่จัดขึ้นเนื่องจากผลการวิจัยพบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ด้านการวางแผนการนิเทศเป็นกระบวนการแรกที่มีความสำคัญ และมีความสัมพันธ์กับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง มากที่สุด

1.2 ครูผู้สอนควรมีการปฏิบัติงาน 3 ลักษณะ คือ 1) การปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศ (การสอน) โดยการสังเกตการสอนซึ่งกันและกันตามแผนการนิเทศของตนเอง 2) การปฏิบัติงานของผู้นิเทศ (การนิเทศ) โดยปฏิบัติหน้าตามบทบาทของครูผู้นิเทศ มีการสังเกตเชิงคุณภาพ สังเกตและบันทึกตามประเด็น

คำถาม และผู้รับการนิเทศ และ 3) การปฏิบัติงานของผู้สนับสนุนการนิเทศ การประสานงานและสนับสนุน โดยผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ด้าน การดำเนินการนิเทศ มีความสัมพันธ์กับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง

1.3 ครูผู้สอนควรมีร่วมกันวิเคราะห์ผลการสังเกตการสอนซึ่งกันและกัน จัดให้มีการวัด ประเมินความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของครู และมีการให้ข้อมูลย้อนกลับจากกระบวนการนิเทศ เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ด้านการประเมินผลการนิเทศ มี ความสัมพันธ์กับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง

1.4 ครูผู้สอนควรร่วมกันพิจารณาประเด็นที่ต้องปรับปรุงแก้ไข เสนอวิธีแก้ปัญหา หรือ พิจารณาปัญหาอื่นพร้อมหาวิธีแก้ไขต่อไป โดยการแลกเปลี่ยนนำเสนอผลการสังเกตการสอนซึ่งกันและกันเป็น ประจำเนื่องจากผลการวิจัยพบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ด้านการประชุมเพื่อ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีความสัมพันธ์กับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนตามความคิดเห็นของผู้ที่ เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นต้น

2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จด้าน คุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการ ดำเนินงานสำหรับสถานศึกษาหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

2.3 ควรมีการศึกษาคุณภาพของผู้เรียน จากการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน เพื่อหา แนวทางในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้สูงขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- จริยา แดงอ่อน. (2559). รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- จิตณรงค์ เอี่ยมสำอางค์ และวิสาข์ จิตวัตร. (2556). การพัฒนารูปแบบการโค้ชทางปัญญาแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อนพัฒนาสมรรถภาพการโค้ชและการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของครูพณิชยกร ม. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย. 5(2). 134-150.
- ฉวีวรรณ ท่าไม้สุข. (2560). การโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริม ทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัย ศิลปากร.

- ชลขรัส นุกอง. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 สหวิทยาเขตบางมูลนาก. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ธนัญญา วุฒิวนิชย์. (2562). รูปแบบการนิเทศที่มีประสิทธิผลต่อการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเทศบาลวัดท่าสะอาด อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่. วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม. 15(2). 302-314.
- ธารทิพย์ ด้ายศ. (2561). การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน ขนาดเล็กตามการรับรู้ ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- น้ำอ้อย สุนทรพฤกษ์. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในโรงเรียนกับประสิทธิผลของ โรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ประภาภรณ์ พลรักษ์. (2560). แนวทางการส่งเสริมกระบวนการนิเทศภายใน สถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- พัชรพร ศุภกิจ. (2559). การเรียนรู้แบบร่วมมือและการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์เพื่อผู้เรียนในยุคดิจิทัล. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. 14(1). 6-14.
- พิสนุ ฟองศรี. (2552). การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย: การสร้างและพัฒนาแบบสอบถาม. กรุงเทพมหานคร: ด้านสุขภาพการพิมพ์.
- ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ. (2557). การนิเทศการศึกษา: ทฤษฎีและการปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รุ่งศิริ นุ่มศิริ และภาวิดา ธาราศรีสุทธิ. (2564). ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตส่งเสริมสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. Journal of Roi Kaensarn Academi. 6(2). 194-208.
- วัชร เล่าเรียนดี. (2553). การนิเทศการสอน. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศานิต โหนแหยม. (2560). สภาพปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สายวินิตย์ ดวงสนาม. (2561). การนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง. (2566). รายงานผลการปฏิบัติการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง. สิงห์บุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). รายงานประจำปี 2562. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2555). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579**. กรุงเทพมหานคร: พรินทวาทกรฟิเค.
- เสน่ห์ แต่งทอง. (2542). **ภาพอนาคตทางการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในทศวรรษหน้า : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านคลองตัน**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อเนก ส่งแสง. (2540). **การนิเทศการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏพระนคร.
- อรรรรณ โล่ห์คำ และคณะ. (2564). การนิเทศภายในที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. **วารสารวิชาการ สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ**. 8(1). 186-202.
- Barber, Michael. (2009). **The Challenge of Achieving World Class Performance: Education in the 21 st Century**. Minneapolis: n.p.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. **Educational and Psychological Measurement**. 30(3). 607–610.